

Ondanks herhaalde oproepen van onder meer de AFM, wordt een studielening niet geregistreerd in BKR. Deze is dus niet vastgelegd in toegankelijke systemen. De adviseur, en vervolgens de geldverstrekker, zal moeten vertrouwen op de informatie die de klant aanlevert. Uit onderzoek van Viisi Hypotheken blijkt dat steeds meer potentiële kopers hun studielening verzwijgen: 30% is hiertoe bereid. Wat moet u als adviseur met deze wetenschap?

Studielening niet in BKR: dan maar verzwijgen?

De overheid geeft een dubbel signaal af omtrent de problematiek van studieleningen. Enerzijds worden steeds meer regels opgetuigd om overkreditering te voorkomen. Anderzijds is het kabinet tegen BKR-registratie en stemde de Kamer in 2019 tegen een voorstel om de DUO-verklaring verplicht te stellen. U kunt deze DUO-verklaring als adviseur uit eigen beweging natuurlijk wel opvragen. Met als 'risico' dat deze klant naar een andere adviseur of geldverstrekker stapt, die deze verklaring niet verplicht.

Risico's verzwijging

U vraagt uw klant natuurlijk naar alle niet in BKR-geregistreerde schulden en legt antwoorden daarop vast. Maar als de klant een studielening niet opgeeft, is het van belang dat de aanvrager doordrongen is van de mogelijke gevolgen van verzwijging. Het eerste risico is dat de klant door de studielening de maandlasten van de hypotheek niet kan betalen en daardoor in financiële problemen komt. Ook al is de rente op de studielening 0%, de schuld moet toch worden afbetaald.

Het meest verstrekende scenario is dat een geldgever die de verzwijging achteraf ontdekt, de hele hypotheekschuld ineens opeist. En dat kan leiden tot executoriale verkoop. Van borgstelling door NHG bij een restschuld is dan geen sprake; een jarenlange terugbetalingsplicht ligt dan in het verschiet.

De bank kan de klant bovendien voor acht jaar registreren in interne en externe verwijzingsregisters, waardoor het aangaan van enig financieel product lang onmogelijk is. De geldverstrekker kan zelfs aangifte doen: verzwijging is immers een

strafbaar feit. De maximale straf daarop is 6 jaar gevangenisstraf of een boete van € 87.000 (*artikel 225 Wetboek van Strafrecht*).

Dit laatste horrorscenario doet zich in de praktijk niet voor. Er zijn wel voorbeelden bekend van klanten die de studieschuld verzwegen, waarbij dit vlak voor verstrekking toch uitkwam. De lening werd uiteraard niet verstrekt maar de klant moest wel de advieskosten betalen. Ook een boete van 10% aan de verkoper, voor het niet kopen van de woning nadat het financieringsvoorbehoud is verstrekt, kan dan voor rekening van de klant komen.

In een ander geval had iemand daadwerkelijk bankafschriften vervalst om te voorkomen dat de acceptant zag dat er sprake was van een DUO-lening. De gevolgen voor die klant waren hetzelfde, maar hij werd daarnaast in de frauderegisters geregistreerd. Deze zaken zijn bekend, omdat hierover rechtszaken zijn gevoerd. Er zullen genoeg andere zaken zijn, die de openbaarheid niet hebben gehaald.

Uw vaardigheid en inschatting

De vraag is hoe u de mogelijke gevolgen overbrengt aan de klant. Als u dit vertelt nadat de klant al negatief heeft geantwoord op de vraag, is het moeilijk voor de klant om terug te komen op zijn antwoord. En als hij de waarheid heeft verteld, dan lijkt het erop dat u hem van verzwijging verdenkt. In beide gevallen is dat dus niet handig. Als Erkend Financieel Adviseur heeft u ongetwijfeld de vaardigheid om, voordat u de vraag over overige financiële verplichtingen stelt, uit te leggen waarom die vraag zo belangrijk is. Benadruk daarin vooral het belang van de klant: dat is immers uiteindelijk ook uw belang. ■

Jan Martijn Hengeveld is zelfstandig ontwikkelaar van lesmateriaal en geeft trainingen binnen de financiële dienstverlening.

